

آشنایی با انواع و منشأ برگ عبائی

۱۶- اصل و منشأ

برگ عبائی گیاهی ریزوم دار و بوته‌ای و برگ زینتی از خانواده سوسنیها (Liliaceae) است. این گیاه که از دیرباز مورد استفاده زینتی داشته، بومی چین است و تحمل شرایط نامساعد محیطی را دارد (شکل ۱-۱۳).

شکل ۱-۱۳

۱۷- انواع برگ عبائی (*Aspidistra elatior*)

- این گیاه تنها دارای یک گونه با دو رقم ابلق و معمولی است. - در ایران، گونه معمولی آن، بیشتر از رقم، ابلق دیده می‌شود (شکل ۱-۱۴).

شکل ۱-۱۴

۱۸- خواص بتانیکی

۱۸-۱- ریشه: برگ عبائی، دارای ریشه‌های مشعب و زرد رنگ است (شکل ۱-۱۵-۱).

شکل ۱-۱۵-۱

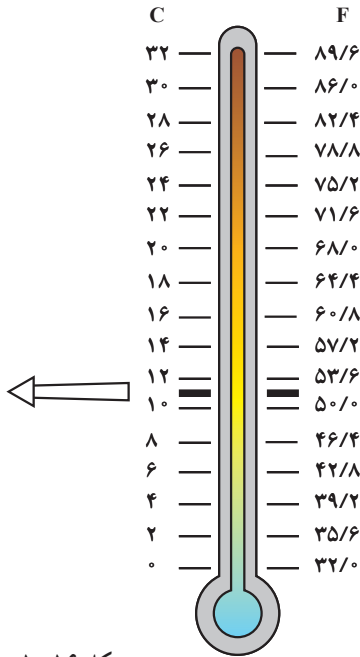
شکل ۲-۱۵-۱

۱۸-۲- ساقه: این گیاه، فاقد ساقه حقیقی است و دارای ریزومهای کوتاهی است که برگها از روی آنها خارج می‌شوند به طوری که به نظر می‌رسد برگها از درون خاک خارج شده‌اند. برگها دائمی و همیشه سبزند (شکل ۲-۱۵-۱).

۱۸-۳- برگ: برگها قاعده‌ای مستطیلی - سرنیزه‌ای به طول ۴۰ تا ۵۰ سانتیمتر، عریض و چرمی و دارای دمبرگ طویل و رقمی با برگهای ابلق است.

۱۸-۴- گل: گل در این گیاه کوچک، بنفش رنگ با دُمگل کوتاه که در سطح گلدانها ظاهر شده، جنبه زینتی ندارد.

شناسایی اصول داشت و تکثیر برگ عبائی

شکل ۱۶-۱

۱۹- آب و هوا

- به طور کلی برگ عبائی طالب آب و هوای مرطوب و مکانهای سایه است با این همه، نسبت به شرایط نامساعد محیطی مقاومت نسبی خوبی دارد.

۱-۱۹- دما: نسبت به دمای کم بسیار مقاوم است به طوری که دمای حدود صفر را تحمل می کند. بهترین دما برای رشد مناسب آن حدود ۱۱ درجه می باشد (شکل ۱۶-۱).

۲-۱۹- نور: از نظر نیاز نوری یکی از کم توقع ترین گیاهان است ولی در نور غیرمستقیم بهترین رشد را دارد. اگر مدت زمان طولانی در محل کم نور قرار گیرد مقاومت نسبتاً خوبی دارد.

۳-۱۹- رطوبت نسبی: نسبت به مه پاش بویره در تابستان واکنش خوبی نشان می دهد.

۴-۱۹- آبیاری: از نظر آبیاری، این گیاه در تابستان به دو تا سه بار در هفته و در زمستان به هر دو هفته یک بار آبیاری نیاز دارد.

۲۰- خاک و کود

برگ عبائی به خاکی غنی نیاز دارد که با توجه به دستورالعمل زیر می توانید آن را تهیه کنید.

- خاک باغچه $\frac{1}{3}$ + ماسه $\frac{1}{3}$ + کمپوست یا کود پوسیده

برای تقویت گیاه از طریق تغذیه مصنوعی با کودهای شیمیایی محلول در آب مخصوص گیاهان زینتی هر دو هفته یک بار طبق دستور محلول پاشی نمایید.

- ارقام ابلق در خاکهای فقیر نیز رشد نسبتاً خوبی دارند.

۲۱- ازدیاد

با توجه به اینکه این گیاه دارای ریزومهای سطحی است می‌توانید آن را با تقسیم ریزوم یا تقسیم بوته در بهار، طبق دستور زیر، تکثیر نمایید.

۱-۲۱- گیاه پایه مادری را از گلدان خارج نمایید (شکل

۱-۱۷-۱).

شکل ۱-۱۷-۱

۲-۲۱- بوته را از محل طوقه با چاقوی تیز یا قیچی

باغبانی به چند قسمت تقسیم کنید (شکل ۱-۱۷-۲).

شکل ۱-۱۷-۲

۳-۲۱- هر قسمت را در گلدانی با ترکیب خاکی مناسب

قرار دهید (شکل ۱-۱۷-۳).

شکل ۱-۱۷-۳

۴-۲۱- گلدانها را به مدت ۱۰ تا ۱۵ روز در محل سایه و خنک قرار دهید و در ساعات گرم روز مه پاشی نمایید (شکل ۴-۱۷-۱).

۵-۲۱- سپس آنها را به محل اصلی در منازل منتقل کنید و یا برای فروش ارائه دهید.

شکل ۴-۱۷-۱

۲۲- آفات و امراض

— زخمهای سفید پنبه‌ای در سطح زیرین برگها

بوجود آمده‌اند:

علت: حمله حشره مخصوص باعث این عارضه

است.

علاج: هر دو هفته یکبار با سم حشره‌کش نفوذی

طبق دستور، سمپاشی نمایید تا علائم

مذکور برطرف گردند.

— با پنبه آغشته به سم هم می‌توانید

لکه‌ها را خیس نمایید.

— برگها رو به زردی می‌روند و سقوط

می‌کنند:

علت: آبیاری بیش از اندازه است.

علاج: اجازه دهید در فاصله بین دو آبیاری

سطح خاک خشک شود.

— زهکش را بازدید نمایید.

— برگها شکاف برمی‌دارند:

علت: تغذیه زیاد است.

علاج: آن را تا تابستان آینده متوقف کنید.

— تغذیه را هر ماه فقط یکبار و با نصف

میزان توصیه شده انجام دهید.

— برگها نرم و آبکی و سبز تیره هستند:

علت: هوای خیلی سرد یا یخ‌زدگی موجب آن

است.

علاج: گیاه را به محل گرمتری منتقل نمایید.

— در طول رگبرگها نقاط زرد رنگ مشاهده

می‌گردد و لکه‌های قهوه‌ای روی ساقه و سطح زیرین

برگها ظاهر شده‌اند:

علت: حشره آفت عامل این عارضه است.

علاج: با سم حشره‌کش نفوذی هر ماه یکبار طبق

دستور سمپاشی نمایید تا علائم برطرف گردند.

— لکه‌های سوخته و قهوه‌ای روی برگها

مشاهده می‌گردند:

علت: آفتاب سوختگی

علاج: گیاه را از اشعه مستقیم آفتاب در امان

نگهدارید.

— برگهای صدمه دیده را از قاعده قطع نمایید.

— برگها دارای نقاط ریز قهوه‌ای هستند:

علت: ضایعه مربوط به استفاده از مواد براق‌کننده

است.

علاج: از آنها استفاده نکنید، پارچه و اسفنج

مرطوب به کار ببرید.

— برگها رنگ پریده هستند:

علت: هوا خشک و خاک گلدان ضعیف است.

علاج: گلدان را تعویض و گیاه را آبیاری نمایید.

— برگها رنگ خود را از دست داده‌اند و در سطح

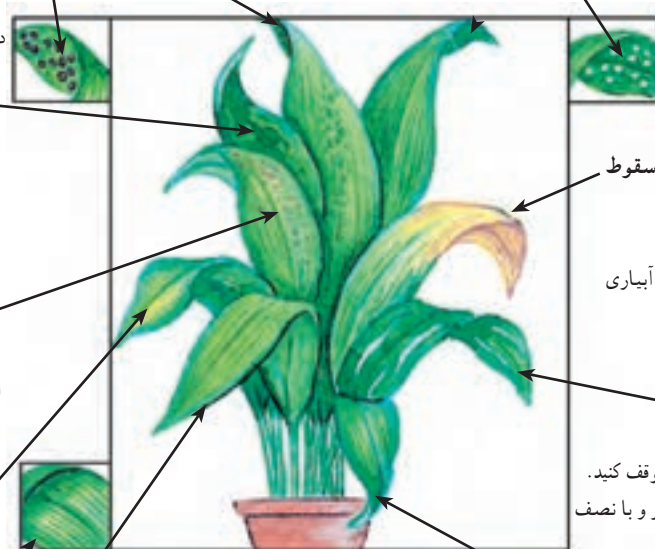
زیرین آنها تارهای عنکبوتی مشاهده می‌گردد:

علت: عامل آن کنه قرمز ریز است.

علاج: هر ۱۴ روز یکبار با سم کنه‌کش طبق دستور

سمپاشی نمایید.

— غبارباشی در کاهش آفات مؤثر است.

شکل ۱۸-۱

آشنایی با انواع و منشأ سجافی

۲۳- اصل و منشأ

- سجافی گیاهی علفی، بوته‌ای، سریع‌الرشد و برگ زینتی از خانواده سوسنیها یا لیلیاسه (Liliaceae) است که در مناطق گرم آمریکا، آفریقا و اروپا می‌روید.
- به علت وضعیت بخصوص برگها که حالت آویزان شده دارند می‌توانید از آنها در سبدهای آویزان استفاده کنید (شکل ۱-۱۹).

شکل ۱-۱۹

۲۴- انواع سجافی

این گیاه دارای انواع سبز و ابلق است و حدود ۶۰ گونه دارد. ولی در ایران تنها گونه *Ch. comosum* پرورش داده می‌شود.

شکل ۱-۲۰-۱

۲۵- خواص بتائیکی

۱-۲۵- ریشه: سجافی، دارای اندام زیرزمینی گوشتی است، ریشه‌ها غده‌ای، دوکی شکل و سفید رنگ هستند (شکل ۱-۲۰-۱).

۲-۲۵- برگ: برگهای سجافی به طول ۳۰ سانتیمتر، نواری شکل و آویزان هستند که جنبه زینتی به گیاه داده است. معمولاً برگها را هم به رنگ سبز ساده و هم به رنگ سبز با خطوطی کرم رنگ که به گیاه حالت ابلق می‌دهد می‌بینید (شکل ۱-۲۰-۲).
۳-۲۵- گل: گل در این گیاه کوچک به رنگ زرد یا سفید است که جنبه زینتی ندارد.

شکل ۱-۲۰-۲

- گلها بر روی ساقه گلدهنده که منتهی به گیاهچه می‌شوند می‌رویند.

۴-۲۵- ساقه: این گیاه فاقد ساقه حقیقی است و برگهای آن مستقیماً از روی ساقه کوتاه سطحی می‌رویند (شکل ۱-۲۰-۲).

شناسایی اصول داشت و تکثیر سجافی

۲۶- آب و هوا

- به طور کلی با توجه به موطن اصلی آن، طالب آب و هوای گرم است، پس بهتر است گلدان را در محل‌های گرم منزل قرار دهید.

۱-۲۶- دما: سجافی، نسبت به دمای کم بسیار مقاوم

است به طوری که، دمای حدود صفر درجه را به خوبی تحمل می‌کند.

- بهترین دما برای رشد مناسب آن، حدود ۱۱ درجه

سانتیگراد می‌باشد (شکل ۲۱-۱).

۲-۲۶- نور: از نظر نیاز نوری کم توقع است ولی اگر

گلدان سجافی را نزدیک پنجره بگذارید به نحوی که از نور غیرمستقیم استفاده کند بهترین محل را برای رشد آن انتخاب کرده‌اید.

- اگر مدت طولانی آن را در محل کم نوری قرار دهید

برگها به رنگ سبز تیره درآمده و نوار سفید وسط برگها در نوع ابلق محو می‌شود.

۳-۲۶- رطوبت نسبی: اگر در روزهای تابستان دمای

محیط بیش از ۱۵ C است بهتر است مه‌پاشی بر روی برگها را روزانه انجام دهید.

۴-۲۶- آبیاری: در تابستان دو تا سه بار در هفته و در

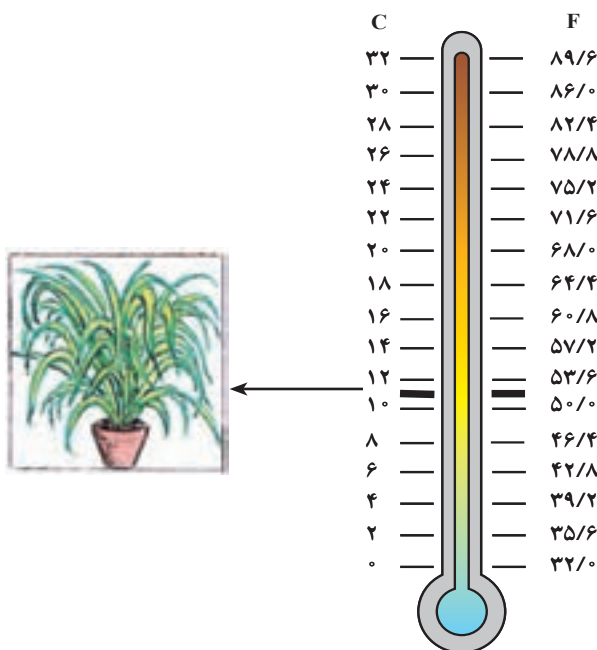
زمستان هفته‌ای یک بار آبیاری کافیت.

۲۷- خاک و کود

ترکیب مناسب خاک، برای سجافی با توجه به ریشه‌های

گوشتی که دارد کمی سنگین‌تر از سایر گیاهان آپارتمانی است و با توجه به دستورالعمل زیر می‌توانید آن را تهیه نمایید (شکل ۲۲-۱).

$$\text{خاک باغچه } \frac{1}{3} + \text{ماسه } \frac{1}{3} + \text{کمپوست } \frac{1}{3}$$

شکل ۲۱-۱

شکل ۲۲-۱

– برای تقویت گیاه از طریق تغذیه مصنوعی، آن را با کودهای شیمیایی محلول در آب مخصوص گیاهان زینتی هر دو هفته یکبار طبق دستور محلول پاشی نمایید.

۲۸- ازدیاد

از آنجا که سجافی گیاهی سریع‌الرشد است از طریق ریشه‌دار کردن گیاهچه‌های کوچکی که روی ساقه‌های مُسن آن ظاهر می‌شوند و نیز از راه تقسیم بوته، قابل تکثیرند بدین منظور به ترتیب زیر اقدام نمایید.

۱-۲۸- تکثیر بوسیله گیاهچه:

۱-۱-۲۸- به تعداد گیاهچه‌های کوچکی که روی ساقه‌های گلدهنده مُسن آن ظاهر شده‌اند گلدانهای استکانی تهیه نمایید (شکل ۱-۲۳-۱).

شکل ۱-۲۳-۱

۲-۱-۲۸- در این گلدانها، ترکیب خاکی مناسب، مطابق دستورالعمل شماره ۲۷، بریزید.

شکل ۱-۲۳-۲

۳-۱-۲۸- گلدانهای حاوی خاک مناسب را کنار پایه مادری بگذارید و انتهای گیاهچه‌ها را روی سطح خاک گلدانها قرار دهید.

۴-۱-۲۸- کمی خاک روی محل اتصال گیاهچه به ساقه گلدهنده بریزید (شکل ۱-۲۳-۲).

۵-۱-۲۸- پس از جوانه زدن، گیاهچه ریشه‌دار را از پایه مادری قطع کنید.

۶-۱-۲۸- حال گلدانهای حاوی گیاهچه‌ها را به مدت ۱۰ تا ۱۵ روز در محل سایه و خنک قرار دهید و سپس به محل اصلی در منازل انتقال دهید (شکل ۱-۲۳-۳).

شکل ۱-۲۳-۳

شکل ۱-۲۴

۱-۲۸-۷ می‌توانید گیاهچه‌ها را از پایه مادری جدا نموده، در ظروف آب ریشه‌دار نمایید و سپس در گلدان بکارید (شکل ۱-۲۴).

شکل ۱-۲۵-۱

۲-۲۸-۲ تقسیم بوته:

۱-۲۸-۲-۱ گیاه پایه مادری را از گلدان خارج نمایید (شکل ۱-۲۵-۱).

شکل ۱-۲۵-۲

۲-۲۸-۲-۲ بوته را از محل طوقه با چاقوی تیز یا قیچی باغبانی، بسته به بزرگی بوته به چند قسمت تقسیم نمایید (شکل ۱-۲۵-۲).

شکل ۱-۲۵-۳

۳-۲۸-۲-۳ هر قسمت را در گلدانی با ترکیب خاکی شماره ۲۷، بکارید (شکل ۱-۲۵-۳).

۴-۲۸-۲-۴ گلدانها را به مدت ۱۰ تا ۱۵ روز در محل سایه و خنکی قرار داده، در ساعات گرم روز مه‌پاشی نمایید.

۵-۲۸-۲-۵ سپس آنها را به محل اصلی در منازل منتقل کنید و یا برای فروش ارائه دهید.

۲۹- آفات و امراض

شکل ۲۶-۱